

Додаток до наказу
МНУ імені В. О. Сухомлинського
від 23.01.2018 № 12

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ МНУ імені В. О. Сухомлинського
від 23.01.2018 № 12

ПОЛОЖЕННЯ
про впровадження результатів наукових досліджень
у виробництво і навчальний процес у Миколаївському національному
університеті імені В. О. Сухомлинського

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про впровадження результатів наукових досліджень у виробництво і навчальний процес у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-19, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556–VII зі змінами та доповненнями, «Про наукову і науково-технічну діяльність» редакція від 11.10.2017 р., іншими державними нормативно-правовими документами, що регламентують організацію наукової та науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах, а також нормативно-правової бази Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського

1.2. Результативність дослідження значною мірою визначається ступенем реалізації його результатів, тобто впровадженням. Впровадження результатів завершених наукових досліджень – заключний етап науково-дослідної роботи (НДР).

1.3. Впровадження – це передача замовнику наукової продукції (звіти, інструкції, методики, технічні умови, технічний проект тощо) у зручній для реалізації та практичного використання формі, що забезпечує техніко-економічний ефект.

1.4. Основними рівнями впровадження результатів наукових досліджень є: державний (Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України тощо); регіональний; галузевий; окреме підприємство, організація, навчальний процес.

1.5. Результати досліджень перетворюються на продукт лише з моменту їхнього споживання замовником.

1.6. Це Положення регулює порядок приймання та впровадження у виробництво і навчальний процес результатів науково-дослідних робіт, що проводяться в Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського (далі – Університет).

1.7. Напрями, форми, терміни, результати впровадження визначені у відповідному розділі Плану роботи у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Університету.

2. ПОРЯДОК ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НДР

2.1. З метою постійної взаємодії Університету з іншими закладами вищої освіти, науково-дослідними установами, підприємствами, органами виконавчої влади апробація та впровадження результатів НДР здійснюється на базі замовника (користувача) за відповідним профілем.

2.2. Перед початком робіт, пов'язаних із реалізацією конкретної наукової розробки, між замовником та Університетом (виконавцями) складається та узгоджується план впровадження результатів НДР (угода).

2.3. Керівники підрозділів, які виступають замовниками, повинні забезпечити реалізацію запропонованих результатів, організувати апробацію та впровадження їх у практичну діяльність. Співробітники Університету, які виступають виконавцями наукових робіт, повинні сприяти їх реалізації та впровадженню у промислове чи педагогічне виробництво.

2.4. Про реалізацію науково-технічної продукції свідчать: акт її здачі-приймання; акт про використання науково-технічного результату; застосування

результатів у навчальному процесі закладів освіти; використання на підприємствах, в установах та організаціях.

2.5. Для впровадження результатів досліджень Університет виконує такі основні функції:

2.5.1. Бере на облік усі наукові та науково-технічні розробки, організовує їхню безпосередню реалізацію та впровадження.

2.5.2. Здійснює авторський супровід наукових розробок. На прохання замовника готує всі матеріали, необхідні для практичного впровадження наукової продукції.

2.5.3. Бере участь у навчанні колективу, закладу, установи чи організації, в якій здійснюється впровадження наукових розробок.

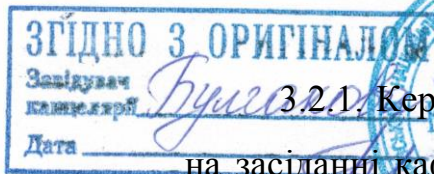
2.6.4. Вивчає та узагальнює досвід упровадження і використання наукових та науково-технічних розробок, виявляє недоліки в процесі цієї роботи, розробляє пропозиції щодо їх усунення.

3. ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НДР У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

3.1. Основними формами реалізації та впровадження результатів НДР у навчальний процес є їхнє використання для:

- проведення навчальних занять;
- внесення змін до змісту навчальних планів і програм;
- внесення змін до змісту навчальних дисциплін;
- внесення змін до змісту лабораторних робіт, практичних занять, планів і програм стажування, тренування, навчань;
- розробки нових навчальних планів і програм
- створення навчально-методичних матеріалів; у курсовому, дипломному проектуванні, виконанні науково-дослідних робіт тощо.

3.2. Реалізація та впровадження результатів досліджень у навчальний процес мають бути документально оформлені рішенням кафедри і затверджені вченою радою факультету/інституту.

3.2.1. Керівник науково-дослідної роботи ініціює розгляд та обговорення на засіданні кафедри наукової розробки, що пропонується для впровадження. Кафедра, після усунення зауважень, рекомендує розробку на вчену раду факультету/інституту.

3.2.2. Вчена факультету/інституту дає дозвіл на впровадження.

3.2.3. У разі впровадження наукової розробки у навчальний процес Університету, на основі рішення вченої ради, деканатом/дирекцією видається довідка за підписом декана/директора, де вказується: назва наукової розробки, що впроваджується, напрям підготовки, назва навчально-методичного комплексу, посібника тощо.

3.2.4. У разі впровадження наукової розробки в іншому навчальному закладі, аналогічну довідку видає навчальний заклад-користувач за підписом керівника.

4. ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НДР У ВИРОБНИЦТВО

4.1. Впровадження результатів наукових досліджень у практику роботи підприємств складається з двох стадій: дослідно-виробничого впровадження та серійного впровадження (впровадження досягнень науки, нової техніки, нової технології тощо).

4.1.1. На першій стадії впровадження потребує дослідної перевірки наукової розробки у виробничих умовах.

4.1.2. Після дослідно-виробничого впровадження нові матеріали, конструкції, технології, рекомендації, методики впроваджуються у серійне виробництво як елементи нової техніки.

4.1.3. Після впровадження досягнень науки у виробництво замовник складає пояснювальну записку, до якої додаються акти впровадження та експлуатаційних випробувань, розрахунок економічної ефективності, довідки про річний обсяг впровадження для врахування економії, що буде отримана, у плані зниження собівартості, інші документи.

4.2. Впровадження результатів дослідження фінансує замовник.

4.3. За результатами науково-дослідних робіт, що представляють собою нову конструкцію, матеріал, технологічний процес тощо, необхідно оформити заявку на винахід.

5. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НДР

5.1. Впровадження, як факт, розрізняють за двома ознаками:

- формою матеріального втілення (навчальні посібники, програми, методичні рекомендації, державні стандарти тощо);
- робочою функцією упорядкованих результатів (організація та управління навчальним, виробничим процесом, оптимізація, зміни в технології та процесі виробництва).

5.2. Оцінювання результатів дослідження залежить від його характеру:

- основною характеристикою фундаментальних досліджень є їхня теоретична актуальність, новизна, концептуальність, доказовість, перспективність і можливість запровадження результатів у практику;
- прикладні дослідження оцінюються за їхнім практичним значенням та можливістю запровадження в практику.

5.3. Ефективність прикладних досліджень визначається сукупністю загальних і конкретних кількісних показників.

5.3.1. До загальних належать основні показники, що характеризують ефективність усього дослідження з урахуванням його результатів у процесі створення, виробництва, споживання (експлуатації) об'єктів нової техніки, технології, матеріалів. До них належать:

- співвідношення корисного ефекту у вартісному виразі від впровадження результатів (проектування, виробництво, експлуатація) і затрат на виконання, освоєння у сфері виробництва та експлуатацію;
- співвідношення тривалості періоду ефективної роботи і періоду розробки, освоєння та експлуатації;
- суспільна значимість результатів, тобто рівень поширення і застосування їх у народному господарстві.

5.3.2. Група конкретних показників характеризується ефективністю розробок у певних сферах, на етапах використання.

5.4. Економічна ефективність результатів дослідження визначається вираженими у вартісних вимірах показниками економії живої та матеріальної праці в суспільному виробництві, сфері послуг, що отримано від використання результатів та порівняння їх із витратами на проведення дослідження.

5.5. Науково-технічна ефективність передбачає приріст нових наукових знань, призначених для подальшого розвитку науки і техніки.

5.6. Соціальна ефективність виявляється у підвищенні життєвого рівня людей, охорони здоров'я, культури, освіти і науки, поліпшенні екологічних умов тощо.

5.7. Існує два види ефективності наукової роботи: економічна – від упровадження результатів завершених досліджень, і когнітивна ефективність, яка пов'язана з написанням нових підручників і наукових статей, розробкою нових курсів лекцій, що ґрунтуються на наукових досягненнях у науковій роботі, проведенням конференцій, семінарів, курсів, широкого залучення студентів до наукових досліджень тощо.

5.8. Критеріями оцінки ефективності науково-дослідних робіт є виконання досліджень за програмами ЄС, конкурсними програмами Міністерства освіти і науки України, підготовка докторів філософії та докторів наук, наявність патентів та авторських свідоцтв, публікацій у фахових виданнях, особливо тих, що входять до наукометричних баз, визначених Міністерством освіти і науки України, видавнича діяльність, науково-дослідна робота студентів.

6. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НДР

6.1. Оцінка фундаментальних досліджень проводиться на основі таких якісних показників:

- можливість широкого застосування результатів досліджень у різних галузях господарства;

новизна явищ, що сприяють проведенню принципово актуальних досліджень;

- вклад у безпеку, обороноздатність країни, збереження навколишнього середовища;

- пріоритет вітчизняної науки та її міжнародне визнання;

- фундаментальні монографії з тем та їх цитування видатними вченими світу;

- публікації у виданнях, що входять до наукометричних баз, визначених Міністерством освіти і науки України.

6.2. Прикладні дослідження оцінюють за такими показниками:

- практичною значимістю;

- можливістю запровадження в практику;

- економічною ефективністю від впровадження.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ

7.1. Документи про впровадження надходять від керівників НДР до наукового відділу в текстовому та електронному вигляді.

7.2. Надана інформація після аналізу та узагальнення розміщується на сайті Університету.

Проректор із науково-педагогічної роботи

А. Л. Ситченко

Провідний фахівець наукового відділу

М. В. Пересунько

Начальник юридичного відділу

М. М. Белан